

«Μαθήματα» από την Ιρλανδία

Συμπεράσματα από τη μεγάλη νίκη του Σοσιαλιστικού Κόμματος (CWI) και της αριστεράς στις ιρλανδικές εκλογές. Του Ανδρέα Παγιιάτσου

Οι εκλογές της Παρασκευής, 25ης του Φλεβάρη, στην Ιρλανδία (τα τελικά αποτελέσματα χρειάστηκαν αρκετές μέρες για να γίνουν γνωστά) αποτέλεσαν πραγματική καμπή για τις εξελίξεις.

Ακόμα και τμήματα της αστικής τάξης περιγράφουν τα αποτελέσματα σαν ιστορικά. Το κυβερνών κόμμα Fianna Fail (FF) το οποίο κυριαρχεί στην πολιτική ζωή της χώρας από την ανεξαρτησία της, εδώ και 80 χρόνια, ευρισκόμενο στην κυβέρνηση για τα 60 από αυτά, κατέρρευσε με τρόπο εκκωφαντικό.

Μαζί με το κυβερνών FF κατέρρευσαν και οι Πράσινοι που συγκυβερνούσαν μαζί του - αποκαλύπτοντας για μια ακόμη φορά τη χρεοκοπία των Οικολόγων που δεν έχουν ταξική/αριστερή ανάλυση.

Αυτό που είναι πιο σημαντικό όμως, για την εργατική τάξη της χώρας, είναι η εμφάνιση της Αριστεράς σαν μια αποφασιστικής δύναμης στην πολιτική σκηνή.

Τα αποτελέσματα

Ακούγεται απίστευτο, αλλά το πρώην κυβερνών κόμμα έχει σήμερα, πια, μόνο ένα βουλευτή σε ολόκληρο το Δουβλίνο (από 20 στις εκλογές του 2007)!

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα (ιρλανδικό τμήμα της CWI, αντίστοιχη οργάνωση με το «Ξ» στην Ελλάδα) το έχει ξεπεράσει, με 2 βουλευτές, ενώ η Ενωμένη Αριστερή Συμμαχία (United Left Alliance - ULA) συνολικά [\[1\]](#) έχει εκλέξει 4 βουλευτές στο Δουβλίνο (κι έναν 5^ο εκτός Δουβλίνου).

Σ' ολόκληρη την Ιρλανδία το FF, το κύριο και παραδοσιακό κόμμα της άρχουσας τάξης, κατέρρευσε από 41,5% και 87 βουλευτές (εκλογές 2007) στο 17% και στις 20 έδρες στις πρόσφατες εκλογές.

Οι συγκυβερνώντες Πράσινοι, από 4,7% και 6 έδρες, πήραν 1,8% και καμία έδρα στη βουλή - όπως τους άξιζε.

Σε απόλυτους ψήφους οι βασικοί κερδισμένοι είναι:

- το δεύτερο αστικό κόμμα, το **Fine Gael** (FG) που αύξησε τη δύναμή του στο 36% από 27% περίπου καθώς και το
- **Εργατικό Κόμμα** (ΕΚ) που σχεδόν διπλασίασε τη δύναμή του, από περίπου 10% στο 19,4%.

Με 76 έδρες το πρώτο και 37 το δεύτερο, αποτελούν την πιο πιθανή επόμενη κυβέρνηση. Τα δύο κόμματα έχουν κυβερνήσει ξανά στο παρελθόν - όμως τα τελευταία 14 χρόνια στην κυβέρνηση βρίσκεται το FF.

Το **Sin Fein** (Σιν Φέιν - βλέπε σημείωση στο τέλος) αύξησε ελαφρά τις δυνάμεις του, κατά 3% - από 7% σε 10% περίπου.

Η αριστερά

Την πιο εκπληκτική άνοδο, αναλογικά, όμως, είχε η Αριστερά!

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα και η Ενωμένη Αριστερή Συμμαχία (ULA) από μηδέν βουλευτές στις εκλογές του 2007 (μόνο το Σοσ. Κόμμα είχε εκλέξει τον Τζο Χίγγινς στην ευρωβουλή το 2009) εκλέξανε 5!

Ο μέσος όρος της ULA στις εκλογές ήταν κοντά στο 3%. Όμως η ULA δεν κατέβηκε σε όλες τις εκλογικές περιφέρειες της χώρας, καθώς οι δυνάμεις της είναι «καινούργιες». Κατέβασε υποψήφιους λιγότερες από τις μισές εκλογικές περιφέρειες της χώρας και συγκεκριμένα σε 19 από τις 43. Σε σύνολο 960.391 ψηφισάντων στις 19 αυτές περιφέρειες η ULA πήρε 59.304 - 6,17%!

Στο Δουβλίνο η ULA πήρε ένα μέσο όρο 7.12% του συνόλου των ψηφισάντων, έχοντας κατεβάσει υποψήφιους στις 11 από τις 12 εκλογικές περιφέρειες της πρωτεύουσας! (Στις 11 περιφέρειες που κατέβηκε η ULA πήρε μ.ο. πάνω από 7,5%).

Αναλυτικά τα αποτελέσματα του ΣΚ και της ULA

Πρώτος σε ψήφους στο Δουβλίνο εκλέχτηκε ο γνωστός στην ελληνική αριστερά, **Τζο Χίγγινς** του **Σοσιαλιστικού Κόμματος/CWI**, με 8,084 «ψήφους πρώτης επιλογής» (βλ. παράρτημα για ιρλανδικό εκλογικό σύστημα σχετικά με ψήφους πρώτης, δεύτερης κλπ επιλογής) που αντιστοιχούν στο 19% στην περιφέρεια του δυτικού Δουβλίνου.

Δεύτερη σε ψήφους και ποσοστά στο Δουβλίνο η Κλερ Ντέιλι, επίσης στέλεχος του **Σοσιαλιστικού Κόμματος**, με 7,513 ψήφους πρώτης επιλογής και 15,2%, στην περιφέρεια βορείου Δουβλίνου.

Τρίτη η Τζοαν Κόλλινς, στην περιφέρεια του Νότιο-κεντρικού Δουβλίνου, ανένταχτη, στέλεχος της συμμαχίας «Οι άνθρωποι πάνω από τα κέρδη» με 6,574 ψήφους ή 12,9%. **Τέταρτος ο Ρίτσαρντ Μπάρρετ**, του **SWP** (Σοσιαλιστικό Εργατικό Κόμμα, αντίστοιχο του ελληνικού ΣΕΚ) και της συμμαχίας «Οι άνθρωποι πάνω από τα κέρδη» με 6,206 ψήφους ή 10,95%. **Πέμπτος βουλευτής ο Σίμους Χίλι**, εκπρόσωπος της «*Πρωτοβουλίας Εργαζομένων και Ανέργων του Τίπεραρι*», εκλέχτηκε στην εκλογική περιφέρεια του Τίπεραρι με 8,818 ψήφους ή 21,3%.

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα έφτασε πολύ κοντά στην εκλογή τρίτου βουλευτή, στην πόλη **Κόρκ**, όπου ο **Μικ Μπάρι** έχασε την έδρα για μερικές εκατοντάδες ψήφους - πήρε 4,803 ψήφους πρώτης επιλογής (9,2%).

Αν το εκλογικό σύστημα ήταν δημοκρατικό και πραγματικά αντιπροσωπευτικό οι έδρες του ΣΚ και της συμμαχίας της Αριστεράς θα ήταν πολύ περισσότερες (βλ παράρτημα στο τέλος για το ιρλανδικό εκλογικό σύστημα)

Οικονομική κατάρρευση και πύρρεια νίκη FG και EK

Η επιτυχία του Σοσιαλιστικού Κόμματος και της ιρλανδικής αριστεράς γίνεται ακόμα μεγαλύτερη άμα ληφθεί υπόψη η τρομακτική, σχεδόν τρομοκρατική προπαγάνδα των ΜΜΕ τα οποία έθαβαν προκλητικά την ULA και το ΣΚ ρίχνοντας το βάρος τους υπέρ των FG και EK, τονίζοντας ότι δεν υπάρχουν περιθώρια «πειραματισμών» γιατί διαφορετικά οι επενδυτές θα έφευγαν από την Ιρλανδία...

Η αλήθεια είναι ότι οι επενδυτές είχαν ήδη φύγει από την Ιρλανδία, καθώς οι επενδύσεις στη διάρκεια του 2010, είχαν πτώση 31%. Αν μάλιστα αυτή η πτώση συνδυαστεί με την 4χρονη βάρβαρη λιτότητα την οποία έχει συμφωνήσει η προηγούμενη κυβέρνηση του FF μαζί με την Ε.Ε. και το ΔΝΤ και την οποία έχει ήδη αποδεχτεί και το FG και το EK, (που αποτελούν την νέα κυβέρνηση) κάποιος μπορεί εύκολα να καταλάβει σε τι είδους «κόλαση» θα βρεθεί το ιρλανδικό εργατικό κίνημα.

Τα δύο κόμματα που σήμερα χαίρονται για τη νίκη τους και που ετοιμάζονται να αναλάβουν τη διακυβέρνηση της χώρας θα βρεθούν αντιμέτωπα με προβλήματα που δεν μπορούν να φανταστούν ούτε στον χειρότερο εφιάλτη τους. Θα αναλάβουν την επιβολή της πιο βάρβαρης λιτότητας που έζησε ποτέ η ιρλανδική κοινωνία και θα πληρώσουν το κόστος - με αντίστοιχο τρόπο που το πλήρωσε το FF.

Εδώ, δημιουργούνται ιστορικές ευκαιρίες για την Αριστερά (κι αυτό δεν ισχύει μόνο για την Ιρλανδία βέβαια). Η νέα κυβέρνηση θα βρεθεί πολύ σύντομα σε κρίση. Και όσο και αν το εκλογικό σύστημα είναι κομμένο και ραμμένο στα μέτρα του δικομματισμού, και όσο και αν η προπαγάνδα των ΜΜΕ οργιάζει, η Αριστερά έχει μια ιστορική ευκαιρία να βάλει τη σφραγίδα της στις εξελίξεις και να φέρει μεγάλες ανατροπές στο πολιτικό σκηνικό. Χωρίς να υποτιμούνται καθόλου οι δυσκολίες, οι δυνατότητες είναι υπαρκτές και μεγάλες.

Ποια αριστερά, με ποιο πρόγραμμα και με ποιους στόχους;

Το σημείο κλειδί για την επιτυχία της Αριστεράς, για τη δυνατότητά της να φέρει σε πέρας τις μεγάλες ανατροπές στο όνομα των οποίων πάντα μιλά, είναι το πολιτικό πρόγραμμα.

Έχει ήδη εμφανιστεί αρθρογραφία (περιορισμένη είναι η αλήθεια!) στον ελληνικό τύπο, η οποία περιγράφει τη μεγάλη επιτυχία της Αριστερής Συμμαχίας στην Ιρλανδία, αλλά συμπληρώνει ότι το πρόγραμμα αυτής της Αριστεράς είναι ένα «μετριοπαθές» πρόγραμμα και καθόλου «ακραίο» και ανατρεπτικό. Η αρθρογραφία αυτή αναπτύσσεται, όπως εύκολα καταλαβαίνει κανείς, από τον ευρύτερο χώρο του ΣΥΡΙΖΑ.

Αυτή δεν είναι απλά μια λανθασμένη εκτίμηση, αλλά και παραποίηση για το τι πραγματικά έγινε στην Ιρλανδία.

Τι είναι η ULA;

Είναι γεγονός ότι η Ενωμένη Αριστερή Συμμαχία δεν έχει ένα σοσιαλιστικό πρόγραμμα. Είναι όμως επίσης γεγονός ότι το Σοσιαλιστικό Κόμμα το οποίο πήρε την πρωτοβουλία για την δημιουργία της (το Νοέμβριο του 2010) πρότεινε η συμμαχία αυτή να υιοθετήσει ένα σοσιαλιστικό πρόγραμμα^[2], πράγμα που δεν έγινε αποδεκτό από όλες τις υπόλοιπες συνιστώσες της ULA. Η βασική δύναμη που έθεσε βέτο στην υιοθέτηση ενός σοσιαλιστικού προγράμματος ήταν το SWP, το Σοσιαλιστικό Εργατικό Κόμμα της Ιρλανδίας, αδελφή οργάνωση του ελληνικού ΣΕΚ (βλ. www.xekinima.org 19/12/11).

Το τελικό πρόγραμμα της ULA δεν θα μπορούσε παρά να είναι αποτέλεσμα ενός συμβιβασμού για να δοθεί από κοινού και ενωτικά η μάχη των εκλογών. Η Ενωμένη Αριστερή Συμμαχία, σ' αυτή τουλάχιστο τη φάση, δεν είναι κάτι περισσότερο από μια εκλογική συνεργασία.

Η ULA αποτελείται από τις εξής συνιστώσες:

- Το Σοσιαλιστικό Κόμμα που είναι και η κύρια δύναμη
- Τη συμμαχία «Οι άνθρωποι πάνω από τα κέρδη» στην οποία συμμετέχουν το SWP (το αντίστοιχο του ελληνικού ΣΕΚ) άλλες δυνάμεις και ανένταχτοι αγωνιστές,
- Την «Πρωτοβουλία Εργαζομένων και Ανέργων» στην περιφέρεια Τίπεραρι
- και την «Ομάδα Ανεξάρτητων Σοσιαλιστών» στην περιφέρεια Σλίγκο

Το γεγονός ότι η ULA δεν είχε στο πρόγραμμά της αναφορά στην αναγκαιότητα του σοσιαλιστικού προγράμματος, όμως, δεν αναιρεί το γεγονός ότι η κύρια συνιστώσα της - δηλαδή το Σοσιαλιστικό Κόμμα - όχι μόνο υιοθετούσε αλλά προέβαλλε και πολύ έντονα ένα σοσιαλιστικό πρόγραμμα σαν τη μόνη απάντηση στην κρίση! Είναι κάτι παρόμοιο με το να παίρνει αποφάσεις η γραμματεία του ΣΥΡΙΖΑ αλλά αυτό που μετράει περισσότερο «προς τα έξω», στον κόσμο, να είναι ο λόγος των πιο γνωστών και επιφανών στελεχών (για να μην αναφέρουμε τον πρόεδρο του ΣΥΝ).

Στην προκειμένη περίπτωση, η πιο ισχυρή παρουσία στον χώρο της Ενωμένης Αριστερής Συμμαχίας, ήταν το Σοσιαλιστικό Κόμμα, και ιδιαίτερα ο ήδη εκλεγμένος στην ευρωβουλή υποψήφιος του ΣΚ στις ευρωεκλογές του 2009, Τζο Χίγγινς. Ο Τζο Χίγγινς, είναι πολύ γνωστός (και σ' ένα σημαντικό τμήμα της ελληνικής αριστεράς) για τις θέσεις του καθώς και για το ότι δεν μασάει τα λόγια του.

Ποιες είναι οι θέσεις που προέβαλλε το Σοσιαλιστικό Κόμμα και οι σ. Τζο Χίγγινς, Κλερ Ντέιλι και τα άλλα στελέχη του ΣΚ; Οι ακόλουθες:

- Άρνηση αποπληρωμής του χρέους στους τραπεζίτες,
- Εθνικοποίηση του τραπεζικού συστήματος,
- Εθνικοποίηση των στρατηγικών τομέων της οικονομίας,

- Εργατική διαχείριση και κοινωνικός έλεγχος,
- Διεθνισμός - κοινή πάλη με τους εργαζόμενους της υπόλοιπης Ευρώπης και διεθνώς,
- Σοσιαλισμός - στην Ιρλανδία, την Ευρώπη, τον κόσμο.

Επομένως, αυτό που εμείς θα υποστηρίζαμε, είναι ότι τη δυναμική στην Αριστερή Συμμαχία δεν την πρόσφεραν οι νερόβραστες θέσεις που προέκυψαν σαν αποτέλεσμα του συμβιβασμού με τα βέτο των διαφόρων στο εσωτερικό της ULA, αλλά την έδωσαν οι καθαρές, μαχητικές, ανατρεπτικές («ακραίες» κατά διάφορους) θέσεις του Σοσιαλιστικού Κόμματος.

Αν κάποιος εξακολουθούν να αμφιβάλλουν ως ξανακοιτάξουν τα αποτελέσματα των τελευταίων εκλογών: το Σοσιαλιστικό Κόμμα έχει την πιο ισχυρή παρουσία στην εκλογική επιτυχία της ULA και οι δύο

βουλευτές του στο Δουβλίνο, ήρθαν πρώτοι σε ψήφους!

Η επιτυχία των υποψηφίων του ΣΚ δεν περιορίζεται μόνο στα πλαίσια της ULA. Όταν ληφθούν υπόψη οι σταυροί 2^{ης}, 3^{ης} κλπ επιλογής (βλ παράρτημα) τότε ο Τζο Χίγγινς εκλέγεται δεύτερος στην εκλογική του περιφέρεια σε σχέση με τους βουλευτές όλων των κομμάτων και η Κλερ Ντέιλι πρώτη!

Ένα χρήσιμο συμπέρασμα για την υπόλοιπη αριστερά: θέσεις όπως αυτές που προτείνει το Σοσιαλιστικό Κόμμα στην Ιρλανδία (και στην Ελλάδα το «Ξ» και άλλες αριστερές δυνάμεις) δεν είναι απλά ο μόνος τρόπος για να δοθεί απάντηση στην κρίση, από τη σκοπιά των συμφερόντων του εργατικού κινήματος και των λαϊκών στρωμάτων. Είναι και ο μόνος τρόπος να πετύχει σημαντικές νίκες η αριστερά στις σημερινές συνθήκες.

Παράρτημα: Το Ιρλανδικό εκλογικό σύστημα

Ο λόγος που τα ποσοστά του Σοσιαλιστικού Κόμματος και της Αριστερής Συμμαχίας δεν αντανάκλαστηκαν σε περισσότερες έδρες οφείλεται στο αντιδημοκρατικό εκλογικό σύστημα το οποίο είναι πολύ μακριά από την απλή αναλογική.

Το εκλογικό σύστημα είναι πλειοψηφικό σε τοπικό επίπεδο και οι εκλογικές περιφέρειες είναι πολύ μικρότερες από τις αντίστοιχες ελληνικές. Κατά κανόνα δεν ξεπερνούν τους τέσσερις με πέντε βουλευτές. Εκλέγονται με σειρά οι πρώτοι σε ψήφους, πράγμα το οποίο σημαίνει ότι μπορεί ένα κόμμα να έχει ένα μέσο όρο σε πανεθνικό επίπεδο 10%, ή και περισσότερο, αλλά να μην εκλέξει ούτε ένα βουλευτή! Για παράδειγμα, αν το πρώτο κόμμα έχει 30% (ισόποσα κατανεμημένο) το δεύτερο 25%, το τρίτο 20 % και το τέταρτο 15%, το πρώτο κόμμα με 30%, θεωρητικά, μπορεί να εκλέξει όλους τους βουλευτές και το πέμπτο σε δύναμη κόμμα με 10% ή και περισσότερα κανένα!

Όπως είναι φανερό το σύστημα αυτό ευνοεί εξαιρετικά τον «δικομματισμό». Γιατί σημαίνει ότι στην προσπάθειά τους να ξεφορτωθούν το μισητό πρώτο κόμμα, FF, οι ψηφοφόροι ωθούνται να ψηφίσουν το επόμενο ισχυρότερο - στην περίπτωση της Ιρλανδίας τα αστικά Fine Gael και Εργατικό Κόμμα, που έχουν συνεργαστεί και συγκυβερνήσει ξανά στο παρελθόν.

Οι υποψήφιοι σε κάθε εκλογική περιφέρεια είναι σε μία ενιαία λίστα και ο ψηφοφόρος ψηφίζει

με σταυρούς προτίμησης - σημειώνοντας, ταυτόχρονα, 1η επιλογή, 2η επιλογή 3^η, κοκ. Έτσι μπορεί να ψηφίσει με σειρά προτεραιότητας διαφορετικούς υποψήφιους, όχι μόνο από το ίδιο αλλά ακόμα και από διαφορετικά κόμματα.

Τα ποσοστά του κάθε κόμματος και υποψήφιο στην κάθε εκλογική περιφέρεια καθορίζονται από την ψήφο 1^{ης} επιλογής. Το αν θα εκλεγεί, όμως ένας βουλευτής ή όχι εξαρτάται και από τις ψήφους 2ης, 3ης, κοκ επιλογής που μπορεί να έχει πάρει είτε από ψηφοφόρους του ίδιου του κόμματός του είτε από ψηφοφόρους άλλων κομμάτων. Αυτός είναι και ο βασικός λόγος που αργούν τόσο πολύ να βγουν τα αποτελέσματα.

Το 19% του Τζο Χίγγινς, και το 15,2% της Κλερ Ντέιλι, είναι τα ποσοστά των ψήφων 1^{ης} επιλογής. Με βάση αυτά και οι δύο σ. εκλέχτηκαν τρίτοι στη σειρά, στις εκλογικές τους περιφέρειες, μετά τους υποψηφίους των FG και EK. Όταν όμως ληφθούν υπόψη και οι ψήφοι 2^{ης} κλπ επιλογής ο Τζο εκλέγεται δεύτερος και η Κλερ πρώτη! Αυτό δείχνει τη διεισδυτικότητα των υποψηφίων του ΣΚ στους ψηφοφόρους των άλλων κομμάτων.

[1] Το Σιν Φέιν, δεν είναι ένα κόμμα το οποίο μπορεί εύκολα και απλά να τοποθετηθεί στο χώρο της αριστεράς, όσο κι αν μ' αυτό θα διαφωνήσουν

πολλοί της ελληνικής αριστεράς. Το Σιν Φέιν έχει την εικόνα ενός αριστερού κόμματος λόγω της θέσης του υπέρ της ενωμένης Ιρλανδίας, που το έφερε ιστορικά σε σύγκρουση με τον βρετανικό ιμπεριαλισμό. Όμως το Σιν Φέιν δεν έχει τα χαρακτηριστικά ενός ταξικού, αριστερού, με σοσιαλιστικούς στόχους και πρόγραμμα, κόμματος. Είναι ένα κόμμα που μπορεί να χαρακτηριστεί σαν «εθνοκεντρικό» - δηλαδή βασικό του θέμα και ενασχόληση είναι η λύση στο πρόβλημα της Β. Ιρλανδίας, μέσα από την συνένωση της Βόρειας με τη Νότια Ιρλανδία. Κατά περιόδους μιλά αριστερά και ιδιαίτερα τον τελευταίο καιρό, λόγω της κρίσης, χρησιμοποιεί αριστερή φρασεολογία, όμως δεν μπορούμε να παραβλέψουμε ότι το ίδιο κόμμα (το Σιν Φέιν) βρίσκεται στην κυβέρνηση στη Βόρεια Ιρλανδία όπου και εφαρμόζει σκληρές πολιτικές λιτότητας και νεοφιλελευθερισμού! Κάτι το οποίο ο αριστερός τύπος στην Ελλάδα αποσιωπά συστηματικά (γιατί άραγε;). Ούτε ξεχνάμε ότι πριν από δύο χρόνια το Σιν Φέιν στη Νότια Ιρλανδία είχε αυτοπροταθεί για συγκυβέρνηση με το κύριο κόμμα της ιρλανδικής άρχουσας τάξης, το FF!! Για καλή τύχη του Σιν Φέιν, το FF προτίμησε τότε τη συνεργασία με τους Πράσινους...

[2] Βλ. [Η δημιουργία της «Ενωμένης Αριστερής Συμμαχίας» στην Ιρλανδία, 19/12/11](#)